

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 92358809-6820/17613
Konu : Görüş istemi

31/12/2015

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.12.2015 tarih ve 16207 sayılı yazınız.

Avukat stajyerlerinin staj sürelerinde 12.03.2013 tarih ve 28585 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında Türkiye İş Kurumu tarafından yapılacak olan kurs veya programlardan faydalanabilme olanaklarının bulunup bulunmadığına ilişkin Bakanlığımızın görüşünün bildirilmesi istemini içeren ilgi yazınız ve konu incelendi.

Türkiye İş Kurumu tarafından Aktif İş Gücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında gerçekleştirilecek kurs ve programlar ile istihdamın korunması ve artırılması, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesi, işsizliğin azaltılması ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılması amaçlandığı gibi kurs ve program süresine bağlı olarak katılımcılara net asgari ücret düzeyinde gelir elde etme imkanı ile iş kazası, meslek hastalığı ve genel sağlık sigorta primleri Türkiye İş Kurumu tarafından karşılanarak katılımcıların sağlık hizmetlerinden faydalanmaları sağlanmaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 1 inci maddesinde avukatlığın kamu hizmeti ve serbest meslek olduğu, avukatın yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil edeceği, 2 nci maddesinde ise avukatlığın amacının, hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamak olduğunun hükme bağlanması karşısında bilgi ve deneyimlerini öncelikle adalet hizmetine vererek, adalete ve hakkaniyete uygun çözümler için hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasında yargı organlarıyla yetkili kurul ve kurumlara yardımcı görev bilen avukatın, hukuk devletinin yargı düzeni içindeki yerinin ayrıca özellik taşıdığı dikkate alındığında kamusal yönü ağır basan avukatlık mesleğine giriş için yapılan stajın etkin ve verimli yapılmasının bir takım koşul ve sınırlamalara bağlı kalınması zorunlu olduğu gibi hukuk devletinin ve adil yargılanma hakkının da gereğidir.

19.12.2001 tarihli ve 24615 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinin 1 inci maddesinde ise avukatlık stajının amacı, hukuk bilgilerini bilimsel verilerden ayrılmaksızın ve bilimin yöntemlerini kullanarak somut olaylara uygulayabilen, yargılama süresince yargılama faaliyetinin yönetimine ve kararın oluşumuna etkin biçimde katılabilen, meslek ilke ve kurallarına bağlı, hak arama özgürlüğünün yaşama geçmesi için uğraş veren, insan haklarına saygılı, demokrasi ve hukukun üstünlüğünden ayrılmayan, bağımsız ve özgür avukatların yetişmesi için hukuksal, sanatsal, eğitsel olanakların sağlanması olarak belirlendiği nazara alındığında stajyer Avukatların işsiz olarak nitelendirilerek net asgari ücret ve genel sağlık hizmetlerinden yararlanma imkanı elde etmeleri esas alınıp Türkiye İş Kurumu tarafından

işsizliğin azaltılmasına yönelik olarak yürütülen kurs ve programlara katılmak suretiyle yapacakları stajın, avukatlık stajından beklenen yararın gerçekleşmesini sağlamaktan uzak olduğu şüphesizdir.

Diğer taraftan, Aktif İş Gücü Hizmetleri Yönetmeliği uyarınca Türkiye İş Kurumu tarafından gerçekleştirilecek Meslek Eğitim Kursları, İş Başı Eğitim Programı, Toplum Yararına Programlar ve Girişimcilik Eğitim Programı olmak üzere dört grupta toplanan uygulamaların avukatlık stajı ile bağdaşır bağdaşmayacağı noktasında Avukatlık mesleğinin önem ve özellikleri, Anayasanın 135. maddesi ile birlikte Avukatlık Kanununun Barolara ve Türkiye Barolar Birliğine yüklediği görevler ve tanıdığı hak ve yetkiler açısından irdelenmesi gerektiği açıktır.

Bu itibarla, Aktif İş Gücü Hizmetleri Yönetmeliğinde öngörülen;

I- Meslek Eğitim Kursları;

1- "İşbirliği Yapılması" başlıklı 12 nci ve "Kursiyer Zaruri Giderlerinin Ödenmesi" başlıklı 44 üncü maddeler uyarınca kursiyerlere ödeme yapılması,

2-"Kurs Eğitim Programları" başlıklı 28 inci maddesinde yer alan kurs eğitim programlarının Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanması şartı, kursun uygulamalı bölümlerinin farklı eğitim mekanlarında yapılabilmesinin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne uygun bulunma şartına bağlı tutulması,

3- "Kurs Süresi" başlıklı 29 uncu maddesi kapsamında kurs süresini belirleme yetkisinin Milli Eğitim Bakanlığınca ait olması, kurs sürelerinin asgari ve azami hadleri ile mesai saatleri ve günleri dışında kurs düzenleme için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne onayının gerekmesi,

4- "Kurs Eğiticileri" başlıklı 30 uncu maddesinde sayılan kurs eğiticileri arasında avukatlık mesleği sayılmadığı gibi eğiticinin kurstan ayrılması halinde durumu aynı gün içerisinde yükleniciye Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bildirme zorunluluğunun getirilerek yeni eğiticinin atanmasının İl Müdürlüğüne onayına tabi olması,

5- "Eğitim Mekanı" başlıklı 31 inci maddesi uyarınca kurs düzenlenecek eğitim mekanlarının Milli Eğitim Bakanlığınca veya onun yetkilendirdiği kurum ve kuruluşlarca belirlenmesi, eğitimlerin onaylanmış mekanlar dışında gerçekleştirme yasağının bulunması ve Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerine eğitim mekanlarını denetleme yetkisi verilmesi,

6- "Kursiyer Sayısı" başlıklı 33 üncü maddesi uyarınca kurs sınıflarındaki kursiyer sayısını belirleme yetkisinin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerine ait olması, kurs sayısının beş kişinin altına düşmesi halinde İl Müdürlüğüne kursu iptal yetkisi tanınması,

7- "Kursiyerlerin Seçimi" başlıklı 34 üncü maddesi uyarınca kursiyer seçim yetkisinin yüklenici ile birlikte Türkiye İş Kurumu yetkilisine verilmesi, yükleniciye kursiyer seçiminde kullanacağı esasları Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bildirme ve kursiyer isim listelerinin İl Müdürlüğüne uygun görülen yöntemle ilan edilme ile yüklenicinin mülakata katılanların tamamını mülakat gününden önce sisteme kayıt etmesi ve kursa seçilmeyenlerin

seçilmeme nedenleri İl Müdürlüğüne bildirme şartlarının öngörülmesi,

8- "Kursiyer ve Yüklenici Taahhütnameleri" başlıklı 35 inci madde uyarınca, kursiyerlerin kurs esnasında ücret almalarının öngörülmesi, kursiyer olarak seçilenlerin kursiyer taahhütnamesini imzalamadan kursa katılamayacaklarının kabulü ve kursiyer taahhütnamesinde yer alan hususlarda aykırılığın tespit edilmesi halinde kursiyerin yirmi dört ay boyunca kursa katılamaması,

9-"Devam Zorunluluğu ve İlişik Kesme" başlıklı 36 ncı madde uyarınca kursiyere izin verme yetkisinin Türkiye İş Kurumuna ait olması, izin süreleri ve kursiyerin anılan maddede sayılan hallerde kurstan ilişikinin kesilmesi için Kurumun onayı şartının aranması, kursiyerlerin devam durumlarının takibinde Kurumca hazırlanacak çizelgelerin kullanılarak ay sonunda Kuruma gönderilme şartının olması, kursiyerlerin devam durumlarının Kuruma bildirilmesinin gerekmesi,

10- "Kurs Sorumlusu" başlıklı 37 nci madde uyarınca kurs sorumlusunun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne belirlenmesi ve bu sorumlunun;

- Kursu, mülakat aşamasından itibaren her safhasında incelemek, değerlendirmek, yönetmek, gerekli bilgi ve belgeleri almak,

- Kurs dosyasını, kursla ilgili evrak ve belgeleri, şikayetleri incelemek ,

- Olumsuzlukları gerektiğinde yerinde incelemek ve bunların giderilip giderilmediğini takip etmek, giderilmemesi durumunda derhal gerekli işlemleri başlatmak, gerektiğinde ilgili makamlara iletmek,

-Sorumlu olduğu kursu ayda en az bir kez ziyaret etmek,

- Kursiyer, yüklenici ve eğiticileri denetlemek ve kursla ilgili rapor hazırlamak,

Hak ve yükümlülüklerinin bulunması,

11- "Kursların Denetimi ve İzlenmesi" başlıklı 38 inci maddesi kapsamında kursların denetimi yetkisinin Türkiye İş Kurumu ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 13. maddesi doğrultusunda oluşturulacak Denetim Kurullarına ve ihtiyaç halinde Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü personeline verilmesi, denetimler ve ziyaretler esnasında yüklenicilere kolaylık sağlama yükümlülüğü getirilmesi, denetim esnasında sorun tespit edilmesi halinde yükleniciye uyarı ve sorunun giderilmesi için süre verilmesi yetkisi tanıdığı gibi bu sorunların giderilmemesi halinde sözleşme feshedilerek yapılan ödemelerin bir kısmının KDV dahil olmak üzere yasal faiziyle tahsil edilmesi, kurs esnasında sınıfların yüklenici tarafından teknolojik araçlarla kaydedilme şartının getirilmesi,

12- "Sınav ve Belgelendirme" başlıklı 39 uncu madde uyarınca kurs sonunda sınav şartı getirmesi,

II- İşbaşı Eğitim Programları;

1- "Program Uygulanacak İşyerleri" başlıklı 47 nci madde uyarınca işbaşı eğitim programının en az iki çalışanı bulunan ve Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işyerlerinde uygulanabileceğinin kabul edilmesi,

2- "Programın Uygulanması" başlıklı 50 nci madde uyarınca programın başlatılması ve devamı sırasında programın ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine uygunluğuna yönelik her türlü tedbiri alma yetkisinin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne verilmesi ve bu kapsamda işverene İl Müdürlüğüne istenilen tüm belgeleri verme zorunluluğunun kabul edilmesi,

3- "Yeni Katılımcı Talebi ve Katılımcıların İstihdamı" başlıklı 51 inci madde uyarınca yeni katılımcı talebinde bulunan işverenin talebinin kabul edilebilmesi için işverenin başvuru tarihinden geriye doğru son bir yılda işbaşı eğitim programlarını tamamlayan katılımcılardan istihdam etme veya istihdam etme taahhüdünde bulunma şartı aranması ve bu taahhüdün gerçekleşme durumunun denetlenmesinin öngörülmesi,

4- "Programa Katılım Şartları" başlıklı 52 nci madde uyarınca programa katılabilmek için Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsiz olma şartı aranması,

5- "Programların Süresi" başlıklı 53 üncü maddesi kapsamında kurs süresini belirleme yetkisinin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait olması,

6- "Devam Zorunluluğu" başlıklı 54 üncü madde uyarınca katılımcıya izin verme yetkisinin işveren ya da işveren vekiline ait olması, izin süreleri, kursiyerlerin devam durumlarının sisteme girilmesi şartının kabul edilmesi ve bu hususta Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne denetim yetkisi verilmesi,

7- "Giderlerinin Ödenmesi" başlıklı 56 ncı madde uyarınca katılımcılara ödeme yapılması,

8- "Sözleşme İmzalanması" başlıklı 57 nci maddesi uyarınca 48 inci madde kapsamında işveren ile katılımcı arasında imzalanacak olan sözleşmenin içeriğinin Türkiye İş Kurumu tarafından belirlenmesi ve bu sözleşmenin Kurum yönünden hüküm ifade etmesinin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne onayına bağlı olması,

9- "Sözleşmenin Sona Ermesi ve Feshi" başlıklı 58 inci maddesi kapsamında tanınan sözleşmenin feshi yetkisi ve şekli ile sözleşmenin feshi kararının hüküm ifade etmesinin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne onayına bağlı kılınması, İl Müdürlüğüne bağımsız olarak fesih yetkisi verilmesi,

10- "Denetim ve Ziyaretler" başlıklı 59 uncu maddesi uyarınca programların denetimi yetkisinin Türkiye İş Kurumu ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 13. maddesi doğrultusunda oluşturulacak Denetim Kurullarına ve ihtiyaç halinde Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü personeline verilmesi, denetimler ve ziyaretler esnasında yüklenicilere kolaylık sağlama yükümlülüğü getirilmesi,

11- "İdari Yaptırımlar" başlıklı 60 inci maddesi uyarınca işverene ve katılımcıya ödeme yükümlülüğü ve yaptırım öngörülmesi,

Yönündeki hükümler, Avukatlık stajında Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu ve Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünü sorumlu ve karar almaya yetkili hale getirecektir. Diğer bir deyişle, Avukatlık Kanunu ve Yönetmeliği kapsamında avukatlık stajına ilişkin karar almaya yetkili kurum ve makamların birçok yetkisinin devredilmesi sonucunu doğuracaktır. Yine, Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği uyarınca kurs ve programların denetiminde yetkili kılınan makamlar, Baro, Adalet Komisyonu ve yanında staj yapılan Hakim, Cumhuriyet Savcısı ve Avukatın üzerinde denetim yetkisine sahip olacağından bir nevi vesayet organı haline gelecektir. Öte yandan, Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında stajer avukatlara bir çok ek yükümlülük getirileceği gibi avukatlık stajı bakımından bu Yönetmelik kapsamında staj yapan ile yapmayanların iki farklı mevzuata tabi olmalarına da neden olacaktır.

III- Toplum Yararına Programlar;

Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin Dördüncü Bölümünde düzenlenen Toplum Yararına Programların uygulanabileceği alanların tahdidi olarak sayıldığı 65 inci maddesinde avukatlık mesleğinin belirtilmediği nazara alındığında avukatlık stajının bu programlarla birlikte yürütülmesi mümkün bulunmamaktadır.

IV- Girişimcilik Eğitim Programları;

Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin Beşinci Bölümünde düzenlenen Girişimcilik Eğitim Programlarının kişilerin işyeri açmaları yahut mevcut işyerlerini geliştirmelerini sağlamaya ilişkin bulunduğu anlaşıldığından avukatlık stajıyla ilgili olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu itibarla, Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında Türkiye İş Kurumu tarafından yapılan kurs veya programların gerek nitelik ve amaçları gerekse kapsam ve uygulanma şekilleri itibariyle avukatlık mesleğinin önem ve özellikleri, Anayasanın 135. maddesi ile birlikte Avukatlık Kanunu ve Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinin Türkiye Barolar Birliğine ve Barolara yüklediği görevler ve tanıdığı hak ve yetkiler bakımından çatıştığı anlaşıldığından avukat stajyerlerinin staj sürelerinde Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında yapılacak olan kurs veya programlardan faydalanabilme olanaklarının bulunmadığı düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Feyzullah TAŞKIN

Hâkim

Bakan a.

Genel Müdür

*Bu belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır. Ayrıca fiziki ortamda gönderilecektir.

Milli Müdafaa Cad. No: 22 ANKARA Ayrıntılı bilgi için irtibat : Avukatlık Bürosu

Telefon: 0 312 414 81 33 e-posta: higm@adalet.gov.tr Elektronik ağ: www.higm.adalet.gov.tr